

Maa jeg ogsaa nedlægge en Protest mod den Paastand, at det ikke skulde være fair Politik, skønt jeg ikke selv kan have nogen Del af Ansvaret derfor, at forandre en Grundlov, fordi der tidligere har været truffet en Overenskomst mellem Partierne om den eller den bestemte Lov. Det forekommer mig at være at tillægge de Partier eller de tilfældige Rigsdagsmænd, der dannede Partierne paa et vist Tidspunkt, en Indflydelse, som jeg i alt Fald ikke som Vælger vil være med til at tillægge nogen som helst Rigsdagsmand.

Til det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Piper), der sagde, at jeg fremsatte en Række mere eller mindre gode, navnlig mindre gode, Argumenter for Nedsættelse af Valgretsaldern til det 21de Aar, vil jeg blot sige, at det er jo meget let — og jeg har hørt det saa tidt før — at komme med denne lille Tilføjelse: navnlig mindre gode. Det er vanskeligt at argumentere imod, naar det ærede Medlem overhovedet ikke angiver, hvilke af disse Grunde der var mindre gode. Det ærede Medlem spurgte mig, hvorfor jeg ikke vilde gaa ned til 14—15-aarige. Blandt andet, fordi alle de Grunde, der talte for at give Valgræt til de 21-aarige, ikke er til Stede for 14—15-aarige, idet de ikke er naaet til den almindelige Udvikling, at man forlanger Værnepligt, Skat o. s. v. af dem, og der maa Grænsen være. Vi har den Opfattelse, at man kan sætte denne Grænse ved 20 eller 21 Aars Alderen, og hvis det ærede Medlem har særlig Sympati for de 20 Aar, kan jeg godt gaa med dertil, men længere ned vil jeg ikke gaa. Derimod kan jeg ikke give ham Ret i, at de unge har andet at gøre end at tænke paa Samfundsproblemer, og at disse ikke skulde interessere dem i 21 Aars Alderen. Jeg kan ikke vide noget om, hvor sent det ærede Medlems politiske Udvikling begyndte, men jeg kan i hvert Fald paastaa, at jeg allerede i 18—19 Aars Alderen nærede overordentlig stor Interesse for Samfundsspørgsmaal; jeg har ikke nogen Grund til at antage, at det ikke skulde være Tilfældet med en Mængde andre unge Mennesker, og det vilde derfor være uretfærdigt at kræve en højere Valgretsaldern, end man ud fra almindelige Betragtninger vilde fastslaa. Men i øvrigt er den almindelige Begrundelse for Fremsættelsen af mit Syn paa Sagen jo den, at uanset, hvad man er blevet enig om i 1915, og hvem der blev enig om det, har Forholdene i Verden siden 1915 været af en saadan Karakter, at der er Grund til,

naar man alligevel skal tage en Grundlov op til Ændring nu, at tage Hensyn til disse Forhold og undersøge, paa hvilke Omraader man med Rimelighed maa indrømme, at Tiden kræver Forandringer. Jeg kan ganske kort sammenfatte dette Syn i en Udtalelse, jeg hørte skulde være fremsat paa et Folkemøde af en Taler, der ikke var saa heldig med Formen som med Meningen. Han sagde nemlig følgende: Tidsaanden gaar sin skæve Gang gennem Universet over det meste af Europa, saa gælder det ogsaa om, at vi følger med herhjemme.

Foss: Den højtærede Statsminister benyttede Lejligheden til at sige, at da han holdt sin Ringsted-Tale, var det Meningen, at denne ikke skulde indeholde andet eller mere, end hvad der var udtalt af Folketingsmand J. C. Christensen og af mig. Det er en meget interessant Udtalelse, og den tyder jo paa særlig gode Hensigter fra Statsministerens Side, som jeg i og for sig kan billige. Men jeg maa da gaa ud fra, at naar Statsministeren nu har benyttet Lejligheden til at sige dette, maa deri ligge, at hvor Statsministeren skulde være kommet udenfor den nævnte Række, beror det paa et Ulykkestilfælde. Nu har jeg ikke den højtærede Statsministers Ringsted-Tale for mig, jeg har kun de Citater, som jeg benyttede i sin Tid her i Tinget. Jeg vil da spørge, om de Citater med Hensyn til Flensborgs Genforening med Danmark, hvor der tales om „Inkorporation af Flensborg i Danmark mod Borgernes Villie“ og om, at en Forening af Flensborg med Danmark i det Tilfælde, hvor der ikke i Flensborg var simpel Majoritet, var en „Anneksion“ og Bestræbelserne derfor „Anneksionsbestræbelser“, skal betragtes som uheldige Resultater af Statsministerens Bestræbelser, som Udtalelser, som det egentlig slet ikke har været hans Mening at fremsætte, og som han i Grunden med sine Udtalelser her i Dag tilbagekalder.

Statsministeren (Zahle): Jeg har ikke noget at tilbagekalde. Hvis det ærede Medlem vil citere ordret, hvad jeg har sagt i Ringsted, vil han finde, at det alt sammen holder sig indenfor Grænserne af de Udtalelser, som nu er offentlig tilgængelige, og som jeg derfor har Lov til at citere. Side 13 i Hvidbogen nederst udtaler Hr. J. C. Christensen: „Vi ønsker dernæst ogsaa, at dette Møde skulde bringe Klarhed og i alt Fald overfor Offentligheden“